

(نظریه: در تحقیقات معموله شواهد و مدارکی بدست نیآمده است که دال بر داشتن فعالیت مضره نامبرده فوق باشند.)

و از سوی دیگر رژیم شاه بعد از تبعید امام خمینی و بعد از واقعه ترور حسنعلی منصور (نخست وزیر شاه و امضاء کننده لایحه ننگین کابینتولاسیون) بوسیله هیاتهای مولفغ و دستگیری عاملین آن، در تبلیغات داخلی و خارجی خود تمام سعی اش بر آن است که وضعیت رژیم را با ثبات جلوه داده و اعلام دارد که هیچگونه صدای اعتراض و مخالفتی وجود نداشته و قیام ۱۵ خرداد پایان یافته و اثری از آن و رهبری آن نیست. از اینرو بازداشت فرزند برومند امام که مخفیانه صورت گرفته اما بتدریج خبر آن منتشر شده است را به صلاح خویش نمی‌داند، ضمن آنکه ساواک به وی متذکر شده است که می‌تواند تقاضای گذرنامه کرده و برای همیشه و بی سروصدا از ایران خارج شود و در نجف اقامت گزیند. ساواک بر این باور است که کنترلها و مراقبتها و مزاحمتهای دائمی و قطع ارتباطهای وی باعث خواهد شدت تا او به درخواست خود ایران را ترک نماید، غافل از آنکه احمد با دستی پر از نجف برگشته است تا در کانون خطر بماند، و با بهره‌گیری از تیز هوشی و زیرکیهای خدادادی و تجربه‌هایی که کسب کرده است برای احیاء نام و یاد امام در حوزه، و تحکیم و تعمیم رابطه رهبری قیام با مبارزین داخل کشور تلاش کند و داغ فراموش شدن نام امام و حماسه ۱۵ خرداد را بر دل کارگزاران ساواک بگذارد. نمونه‌ای از تحلیلهای ساواک را در نظریه رهبر عملیات یکی از بخشهای ساواک بدین شرح می‌خوانیم:

«منبع: ۱۰۵۱»

تاریخ وقوع: ۴۶/۵/۳۰

تاریخ گزارش: ۴۶/۶/۲ – خیلی محرمانه

نظریه رهبر عملیات:

سید احمد خمینی که سابقا دانش آموز بوده و اخیرا به لباس روحانیت درآمده و روی این اصل و با توجه به موقعیت پدرش و جبه‌ای در حوزه علمیه قم کسب نموده و عزیمت وی به ایران و قم باعث نزدیکی و علاقه مندی بیشتر طلاب به مشارالیه می‌گردد و امکان دارد نامبرده در قم به اتفاق طرفداران پدرش دست به یک سلسله فعالیتهای خلاف بزند و اصلح است اعمال و رفتارش دقیقا تحت کنترل قرار گرفته و چنانچه وی به نجف عزیمت و در آنجا اقامت نماید به صلاح خواهد بود.»

بخش ۳۱۶ ساواک با دلایل و توهماتی که قبلا اشاره کردیم

نظریه ذیل را به رئیس کل ساواک پیشنهاد می‌نماید:

از: بخش ۳۱۶

تاریخ: ۴۶/۴/۱۹

گزارش – خیلی محرمانه درباره: سید احمد شهرت مصطفوی فرزندانیت الله خمینی محترما بطوریکه استحضار دارند نامبرده بالا در تاریخ ۴۶/۴/۸ همراه با عده‌ای سوقی و سیبله مامورین عراق تحویل ساواک قصر شیرین گردیده و در اجرای اوامر تیمسار ریاست ساواک به مرکز اعزام و با صدور قرار از طرف باز پرس نظامی بازداشت شده است. مشارالیه در تحقیقات معموله اظهار داشته‌دو مرتبه به‌نحو غیر مجاز به عراق مسافرت کرده و علت مسافرتهای خود را دیدار پدرش (آیت الله خمینی) و زیارت عتبات بیان نموده است. در بازرسی معموله مدارکی از او بدست نیامده و برابر اعلام نمایندگی ساواک در عراق یاد شده در حدود هشت ماه قبل بطور غیر مجاز از مرز خرمشهر به عراق مسافرت...

نظریه:

با توجه به اینکه از شخص مزبور سوابق مضره‌ای موجود نمی‌باشند در صورت تصویب نسبت به تبدیل قرار تأمین و آزادی وی اقدام گردد موکول برای عالی است.

ضمنا آیت الله حکیم ضمن ارسال نامه‌ای برای آیت الله عبدالله تهرانی (چهلستونی) خواستار آزادی فرزند آیت الله خمینی شده است.»

در ذیل همین سند دستور رئیس ساواک چنین منعکس شده است:

خبر برای روزنامه‌ها تهیه شود که سید احمد فرزند خمینی که در نجف ساکن است بوسیله مامورین عراقی در تاریخ... به مامورین مرزی ایران تحویل شد ضمنا تحقیقاتی که انجام شده نامبرده دو مرتبه بدون در دست داشتن گذرنامه بطور قاچاق تاکنون از مرز ایران عبور کرده و در نتیجه به وسیله مامورین عراقی به اتفاق... نفر که بطور قاچاق عبور کرده بودند تحویل شده‌اند.

۵/۲۱

ادامه دارد

معرفی کتاب

رنج بی‌پایان «قربانیان جنگ»

قربانیان جنگ WAR VICTIMS

وضوح مشاهده کرد، رنجی که حتی پس از پایان جنگ، ماندگار است و تالظه مرگ، آسیب‌دیدگان را از آن رهایی نیست. هیچ‌یک از چهره‌های ثبت شده در این کتاب با گذشت سالها از پایان جنگ، خندان نیست و نگاه‌ها و خطوط چهره‌ها سرشار از غم و اندوهی بی‌پایان هستند.

عکاس در شرح دو عکس که در یک صفحه چاپ شده است و مصدومان شیمیایی را در حالی که عکس‌های پیش از حادثه بمباران را در دست گرفته‌اند نشان می‌دهد، نوشته است: «برخی از مصدومان با این‌که سن زیادی ندارند اما به لحاظ تأثیر مخرب گازهای شیمیایی خیلی زود پیر

✦ ****منعم: این عکس‌ها حاصل احساس ناخوشایندی است**

که از کابوسی به نام جنگ در ذهن دارم

و فرسوده می‌شوند. این دو عکس نشان می‌دهد که به فاصله کمتر از ۱۰ سال پس از تأثیر مواد شیمیایی بر جسمشان چقدر تغییر کرده‌اند.»

این اندوه در عکسی دیگر چنین تجلی یافته است: مادری روی ویلچر درحالی‌که کودکی بر بغل دارد در اتاقی که با گلدان‌های گل تزئین شده است رو به سوی چند قاب عکس از کودکان دارد.

در کنار این عکس، همان زن روی ویلچر در کنار سه نوجوان قرار دارد. در شرح این عکس آمده است: «سال ۶۵ در بمباران کرمانشاه با بمب‌های خوشه‌ای، سه کودک فوزیه بالاگیری به نام‌های حمیدرضا، علی‌رضا و مژگان کشته شدند و پاهای فوزیه هم از بالای زانو قطع شد. او می‌گوید تا مدتی طولانی به ناراحتی روحی وروانی دچار بود.

فوزیه اتاقی را که شب بمباران، بچه‌هایش در آن خوابیده بودند پس از بازسازی به محل نگهداری وسایل و اسباب بازی آنها تبدیل کرده و بر دیوار آن عبارت «حجله‌گاه فرزندان شهیدم» را نوشته است. فوزیه پس از آن بمباران سه فرزند... به دنیا آورده است.»

بهروز غریب پوردر همایش «تخیل و مرگ»

نمایش عروسکی، تمثیلی از مرگ و زندگی است

بختیاری، توضیح جنبه‌های نمایشی و نمادین آن و همچنین پخش صدای این سوگچامه، ادامه داد.

آخرین سخنران این نشست مریم دادخواه تهرانی، دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی بود که درباره «اورفه» و بازتاب آن در فیلم «اورفه» اثر «ژان کوکتو» سخن گفت.

دادخواه، اسطوره اورفه را اسطوره‌ای نامید که از مفهوم مرگ استفاده می‌کند تا روند خلق شاعرانه را توضیح دهد، اما کوکتو، نمایشنامه نویس و کارگردان معروف فرانسوی، با نگاهی سوررئال این داستان را روایت کرده است.

وی افزود: «کوکتسو در اثر سینمایی خود، اورفه تا آنجا پیش می‌رود که به مرگ تجسمی‌مادی بخشیده، سعی در بازسازی فضای مرموز پس از مرگ می‌کند. او از این اسطوره کهن استفاده می‌کند تا دیدگاه خود درباره تخیل شاعر را تبیین کند.»

«شعر» عنوان آخرین نشست هم اندیشی و تخیل و مرگ بود. در این نشست ابتدا نسرین خطاط، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی، درباره «مرگ و تخیل در اشعار ادگار آلن پو از نگاه گاستون باشلار» سخنرانی کرد.

خطاط به آب به عنوان یکی از عناصر چهارگانه اشاره کرد که در تخیل «آلن پو» نقش چشمگیری داشته است. آبی راکد، سنگین، ژرف و مرگبار.

وی با اشاره به نظریات «باشلار»، درباره آثار «آلن پو» ادامه داد: «عنصر آب در اشعار این شاعر سرنوشت خاصی را دنبال می‌کند و به آن‌ها وحدت می‌بخشد.» خطاط خاطر نشان کرد: «در آثار «پو» هر جا عنصر آب وجود داشته باشد، حتی اگر ابتدا شفاف و زلال باشد، رفته‌رفته به تیرگی می‌نهد و سیاهی رنج را تداعی می‌کند.» این مدرس دانشگاه در بخش دیگر سخنان خود به بررسی جایگاه متفاوت آب در اشعار سهراب سپهری پرداخت و گفت: «برعکس آنچه پیش‌تر گفتم، آب در اشعار سهراب نماد زندگی، زایش، شفافیت و یویایی است و سرنوشت آن به سوی طراوت می‌رود.» شیده احمدزاده دیگر سخنران این نشست

عکس‌های سیاه و سفید کتاب قربانیان جنگ که در آن مهدی منعم

به قربانیان جنگ ایران و عراق در صورت گزارش تصویری پرداخته است، در ۱۰۹ صفحه تنظیم شده‌اند. توضیحات، شرح عکس‌ها و مقدمات کتاب علاوه بر فارسی به انگلیسی نیز ترجمه شده‌اند. این کتاب با حمایت کمیته بین‌المللی «صلیب سرخ» از سوی انتشارات «تصویر ایران» منتشر شده است.

مهدی منعم، متولد سال ۱۳۳۹ رشت است. او در سالهای ۶۱ تا

۶۵ عکاس خیرگزاری جمهوری اسلامی ایران بوده است و تهیه گزارش تصویری از جنگ عراق و ایران، تهیه پروژه عکاسی از جانبازان جنگ عراق و ایران، تهیه پروژه عکاسی از مجروحین و مصدومین غیرنظامی جنگ عراق و ایران و انتشار کتاب عکس از جانبازان جنگ عراق و ایران با عنوان «معجزه امید» از فعالیت‌های کاری او محسوب می‌شوند.

یهمن جلالی،امیر علی جوادیان،مریم‌زندی،حسن سرخشیان،افشین شاهرودی، سیف‌الله صمدیان، اسماعیل عباسی، جاسم غضبانیور، نصرالله کسرائیان و محمود کلاری بیانیه‌ای که در ابتدای «قربانیان جنگ» چاپ شده است، این کتاب را با درج امضاهای خویش مورد تأیید جامعه عکاسی ایران قرار داده‌اند.در بخش‌هایی از این بیانیه آمده است: «زخم‌های جنگ کهنه می‌شوند، التیام نمی‌یابند. زخم خوردگان تنها می‌آموزند که رنج را تاب آورند و با درد زندگی کنند، اما این تنها بی‌عدالتی جنگ نیست...

آن‌گاه که دوربیین، هدفمند و همدلانه به سوی قربانیان جنگ نشانه می‌رود، به جای هزاران واژه سخن می‌گوید و راه را بر فراموشی خودخواسته می‌بندد... مهدی منعم عکاس ایرانی «سالهاست» از آغاز جنگ هشت ساله عراق و ایران و در تمامی سال‌های پس از آن، دوربین خود را به سوی واقعیت‌های زندگی رنج‌دیدگان جنگ نشانه رفته است تا به تأکید بگوید که جنگ، تلخ‌ترین تجربه بشری و زیباترین تجلی رفتار انسان‌ها، تلاش‌شان در راه صلح و پایان بخشیدن به جنگ است.»

بهروز غریب پوردر همایش «تخیل و مرگ»

نیز درباره «مرگ یسا جاودانگی و تحلیل لاکانی از غزلیات ویلیام شکسپیر» گفت: «شکسپیر به مقوله عشق نسبت به دیگر هم عصران خود متفاوت می‌نگرد. او هویت عشق را با مفاهیمی مانند زمان، زیبایی، مرگ و جاودانگی پیوند یافته می‌بیند.»

وی ادامه داد: «در آثار شکسپیر زمان خطی است و عاشق با استفاده از استعاره‌هایی جدید تلاش می‌کند که زیبایی را ابدیت بخشیده و عشق خود را جاودانه کند.»

احمدزاده در تفسیر روانکاوی لاکانی از آثار شکسپیر توضیح داد: «در اینجا عاشق در زنجیره دو گانه مرگ و ابدیت، گرفتار می‌شود و ابدیت به زمانی در آینده تبدیل می‌شود که دائما در لابه‌لای خطوط شعر به تعویق می‌افتد.»

محبوبه فهیم کلام، استاد یار دانشگاه آزاد اسلامی نیز به عنوان دیگر سخنران بخش شعر درباره «کارکرد تخیل در باورپذیری مرگ در داستان «اسکار و بانوی صورتی پوش» اثر «اشمیت» گفت: این داستان روایت یک کودک بیمار و در آستانه مرگ است ولی نویسنده با آگاهی از تأثیر نیروی تخیل بر روان او، جهانی خیال‌انگیز برای او می‌آفریند، از این رو نه فقط مرگ چهره‌ای کریه و دهشتناک ندارد؛ بلکه پذیرش آن برای کودک امکان‌پذیر می‌شود.»

فهیم کلام تصریح کرد: «اشمیت در این اثر نه فقط ناپایداری ارزش‌های مادی و فانی را در مقابل ارزش‌های معنوی به‌هonorمندانه به خواننده می‌شناساند؛ بلکه مرگ را واقعیتی گریز ناپذیر معرفی می‌کند و شناخت واقعی این پدیده و پذیرش آن را به قوه خیال نسبت می‌دهد.»

محمدرضا محسنی آخرین سخنران این هم اندیشی بود که مقاله‌ای با عنوان «تخیل شاعرانه و دلهره مرگ» در شعر «گورستان دریایی» اثر «پل والر» ارائه کرد.

محسنی درباره این شعر توضیح داد: «ره آورد کار شاعر در این اثر با بیوزاری از چهره مهیب مرگ و به شکل انگاره‌هایی وحشت آور جلوگر می‌شود. این تمثیل‌ها غالباً بر بنیاد تداعی آزاد معانی استوار است.»